

ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ПІД ЧАС УРОКІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

*Барбінова А.В., Кульга М.О.
Полтава, Україна*

Традиційній системі освіти поступається місцем нові інформаційно-комунікативні технології (ІКТ). На сьогоднішній день знання однієї або декількох іноземних мов є одним із пріоритетів сучасної освіти. Знання іноземних мов, володіння сучасними інформаційними технологіями значною мірою допомагають стати інтелектуальним, високоосвіченим членом суспільства, тому знання і оволодіння ІКТ компетентністю стає обов'язковим для підростаючого покоління і вчителя – для найбільш ефективної організації навчального процесу при оволодінні іншомовною культурою [1].

Щодо поняття «іншомовна комунікативна компетентність» та її складових серед дослідників немає одностайності. Автори визначають цей термін як:

– знання, уміння та навички, необхідні для розуміння чужих і власних програм мовленнєвої поведінки, адекватних цілям, сферам, ситуаціям спілкування, зміст якої охоплює знання основних понять лінгвістики мови (стилі, типи, способи зв'язку речень у тексті), навички та уміння аналізу тексту та власне комунікативні надбання [2].

Комп'ютерні технології у навчальному процесі стають незамінним засобом розвитку, виховання, формування комунікативних здібностей учнів. Сьогодні у світовій освітній практиці все частіше піднімається питання застосування інноваційних технологій на уроках іноземної мови у початковій школі. Оскільки основною метою навчання іноземних мов є формування і розвиток комунікативної компетенції учнів та навчання практичного оволодіння іноземною мовою, вчитель має створити сприятливі умови для кожного учня, вибрати такі методи та техніки навчання, що дозволили б усім без винятку виявити свою активність та творчість.

Інтернет-ресурси дозволяють вирішити безліч дидактичних завдань, формувати навички й уміння читання, вдосконалювати вміння письмової мови школярів, поповнювати словниковий запас, формувати мотивацію до вивчення англійської мови.

Форми роботи з комп'ютерними навчальними програмами на уроках іноземної мови включають у себе вивчення лексики, відпрацювання вимови, сприймання діалогічного й монологічного мовлення, навчання письма, відпрацювання лексико-граматичних структур. Окрім того, інтернет-ресурси допомагають реалізувати особистісно-орієнтований підхід у навчанні, забезпечують індивідуалізацію й диференціацію навчання з урахуванням здібностей школярів та їх рівня знань. Учителю потрібно створити для кожного учня умови практичного опанування мови, вибрати такі методи навчання, які б дозволили кожній дитині проявити свою активність і творчість, активізувати пізнавальну діяльність у процесі вивчення іноземної мови [1].

Іноземна мова є важливим засобом міжкультурного спілкування, вона сприяє вербальному порозумінню громадян різних країн, забезпечує такий рівень їхнього культурного розвитку, який дозволяє вільно орієнтуватись і комфортно почуватись у країні, мова якої вивчається. У зв'язку з цим актуальною стає позиція, за якої здатність зрозуміти представника іншої культури залежить не тільки від коректного використання мовних одиниць, але й від особливих умінь розуміти норми його культури, у тому числі мовленнєвої поведінки у різноманітних ситуаціях спілкування [3].

Дослідник В. Редько, зазначає, що інтерактивність у навчанні можна пояснити як здатність до взаємодії, навчання у режимі бесіди, діалогу, дії. Учень не виступає лише слухачем, спостерігачем, а бере активну участь у тому, що відбувається на уроці [4].

У результаті аналізу виокремлено такі переваги інтерактивного навчання перед традиційним:

- у роботі задіяні всі учні класу;
- учні навчаються працювати у команді;
- формується доброзичливе ставлення до опонента;
- кожна дитина має можливість пропонувати свою думку;
- створюється «ситуація успіху»;
- за короткий час опановується велика кількість матеріалу;
- формуються навички толерантного спілкування;
- вміння аргументувати свій погляд, знаходити альтернативне рішення проблеми.

На уроках англійської мови варто використовувати методи, що стимулюють учнів до творчої, продуктивної праці, викликають прагнення до активних дій, спілкування і висловлювання власних думок англійською мовою. На допомогу вчителю можуть прийти уроки-казки, уроки-подорожі, уроки-діалоги, уроки-ділові ігри та використання елементів гри в ході уроку, диференційне навчання, інтегровані завдання, уроки-проекти, уроки з використанням комп'ютерних технологій. Під час вивчення англійської мови ефективними інтерактивними методами навчання, що сприяють формуванню комунікативної компетенції учнів, є робота в парах, трійках, змінювані трійки, «карусель», «акваріум», «велике коло», «мікрофон», незакінчені речення, «мозковий штурм», аналіз проблеми, «мозаїка», коло ідей, розігрування ситуації в ролях (рольова гра, імітація), дискусія, ток-шоу тощо. Запропоновані методи та їх складові можна результативно використовувати як на етапах засвоєння навчального матеріалу, так і застосування знань, умінь і навичок. Крім того, елементи інтерактивної технології можна застосовувати одразу ж після викладу вчителем нового матеріалу, замість опитування, на уроках, які присвячені застосуванню знань, умінь і навичок. Використання на уроці запропонованих інтерактивних методів сприятиме: ефективному повторенню вивченої лексики, поповненню словникового запасу; глибокому засвоєнню навичок правильної артикуляції; розвиткові уваги, пам'яті, мислення; формуванню умінь працювати в парах, групах тощо.

Інноваційність як принцип педагогіки забезпечує умови розвитку особистості, здійснення її права на індивідуальний творчий внесок, на особистісну ініціативу, на свободу саморозвитку та досягнення власної і суспільної мети [5].

Список використаних джерел:

1. Андраш Т. Упровадження новітніх освітніх технологій на уроках англійської мови для школярів середньої ланки за підручником Oxfordheroes. / Т. Андраш // Нова педагогічна думка. – 2014. – № 4 (80) – С. 59-61.
2. Бідюк Н. М. Комунікативна компетентність майбутнього вчителя філолога: зміст та структура. [Електронний ресурс] / Н. М. Бідюк. – Режим доступу до ресурсу: http://virt.ldubgd.edu.ua/konferenc/kon_ikt/Section5/Bidjuk.pdf
3. Тульнова О.В. Використання комунікативного методу навчання іноземного говоріння на практиці / О.В. Тульнова // Англійська мова та література. – – №7. – С. 2-4.
4. Гурова Т. Ю. Формування професійної комунікативної компетентності майбутнього вчителя англійської мови на засадах інтерактивного навчання / Т.Ю. Гурова. // Вісник Житомирського державного університету. – 2015. – №4. – С. 21–25.
5. Ніколаєва С. Ю. Цілі навчання іноземних мов в аспекті компетентнісного підходу / С. Ю. Ніколаєва // Іноземні мови. – 2010. – № 2. – С. 11–17.

ВИКОРИСТАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ПРОЕКТІВ У КУРСІ БІОЛОГІЇ ТА ПРИРОДОЗНАВСТВА СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ

*Барбінова А.В., Максимчук В.Ю.
Полтава, Україна*

Метод проектів - це система навчання, за якої учні здобувають знання й уміння в процесі планування й виконання поступово ускладнюваних практичних завдань проектів.

Суть методу – не формувати, а розвивати особистість у процесі свідомого мотивованої індивідуальної діяльності в групі для розв'язання спільного завдання. Робота над навчальним проектом передбачає розв'язання проблемних ситуацій, що потребує від учасників освітнього процесу пошукових зусиль, спрямованих на розробку оптимальних шляхів його реалізації, незмінний публічний захист і аналіз підсумків [1].

Ця освітня технологія принципово реалізується в органічному зв'язку з класно-урочним процесом, що, з одного боку, забезпечує її системний рівень, а з іншого-мотивується та оптимізується нею.

Переваги використання проектної діяльності на уроках біології учнів середньої школи полягають у тому, що вони є:

- засобом підвищення продуктивності навчальної праці та її актуалізація;
- розвивальним середовищем, що формує комунікативні вміння, навички та сприяє набуттю навчального і життєвого досвіду;
- перевіркою відповідності особистого досвіду потребам власної активної трансформаційної ролі в суспільстві;
- розвитком творчих здібностей особистості та її самореалізації.